

Oponentský posudek na bakalářskou práci Petra Kúdelky

Vypracoval: Mgr. Marek Junek, Ph.D.

Bakalářská práce Petra Kúdelky s názvem *Hľadanie moderného národného románu v slovenskej a rakúskej literatúre* predstavuje zaujímavý pokus poďívať sa na dve rozdielne diela stredoevropskej literárnej moderny se záměrom najít v nich prvky národního románu. Peter Kúdelka si pro rozbor vybral nepřilíš interpretačně jednoduchá diela – *Muže bez minulosti* od Roberta Musila a *Cestu životem* od Ladislava Nádašiho-Jégé. Obě diela podrobil hermeneutické metodě. K textu tedy přistupuje s předpokladem, že se jedná o národní romány, a na základě analýzy textu se snaží tyto předpoklady potvrdit. Ovšem je to velmi komplikovaná záležitost, protože Peter Kúdelka si vybral dva národy, jejichž národní identita se po roce 1918 teprve vyvíjela a obě analyzovaná diela ji prezentují spíše jako soubor vlastností, často se negativně vymezující k jiným národním identitám, než jako jasně danou entitu.

Vzhledem k tomu, že autor přistupuje k analýze s určitým cílem (tj. se snahou najít v dílech znaky národního románu), v práci se vyskytuje řada tvrzení, které je nutno vysvětlit:

Str. 5: byla národní literatura (respektive literatura obecně) po roce 1918 vytlačována na okraj novými masmédií a audiovizuálními díly? Nebylo to způsobeno tím, že díky literární moderně byla literatura vnímána odlišně od 19. Století? A nepřežila se národní literatura v okamžiku, kdy po roce 1918 vznikly ve střední Evropě národní státy?

Str. 7: národní literatura si vybírá z historických tradic, kolektivní paměti samozřejmě jen některé prvky. Můžeme ale tento výběr interpretovat jako cenzuru?

Str. 22, 25: můžeme vlastně mluvit o Rakušanech jako členech rakouského národa po roce 1918? Nepřevládalo v Rakousku spíše vědomí německé identity? Podobně jako v dalších zemích střední Evropy? Před rokem 1918 totiž rakouští Němci neměli důvod řešit svoji identitu a i po roce 1918 se k ní přikláněli.

Str. 31: identifikovali se obyvatelé severního Slovenska skutečně jen s habsburskou monarchií před rokem 1914?

V práci se mimo jiné vyskytuje několik stylistických nepřesností:

Str. 8: „Taktiež 19. storočie predstavovalo okrem národnej transformácie aj obdobie veľkej spoločenskej premeny a v neskoršom období aj priemyselno-ekonomickým zmenám.“

Str. 14: Na pozostatkoch monarchie vznikol nový štát s úradným nemeckým jazykom; vytvoril sa spoločný štát Čechov a Slovákov, kde silné postavenie mali stále minority, predovšetkým Nemci a Maďari; ustálila sa forma Maďarska, akéhosi nástupcu historického Uhorska; vytvorilo sa Poľsko, ktoré sa však nevyhlo ešte jednej radikálnej zmene hraníc v 20. storočí; južné Alpy, sa rozdelili v ich neprospech; Benatsko sa opat' pričlenilo k svojmu macošskemu štátu.“

Str. 29: stylisticky nepresné jsou části věnující se vztahu Šrobára a Nádašihó-Jégé.

Rovněž za zvážení stojí překlady citátů Musilova románu z češtiny do slovenštiny. Je otázka, když autor bakalářské práce nepoužívá originální text, zda by neměl zůstat v češtině.

Přes tyto připomínky považuji práci za zdařilou Peter Kúdelka se ujal nelehkého úkolu najít rysy národního románu v díle dvou protikladných názorů a na základě analýzy a textové kritiky své výchozí teze obhájl.

Předložená bakalářská práce tedy splňuje všechny kvalifikační předpoklady a doporučuji ji ohodnotit jako výbornou.

